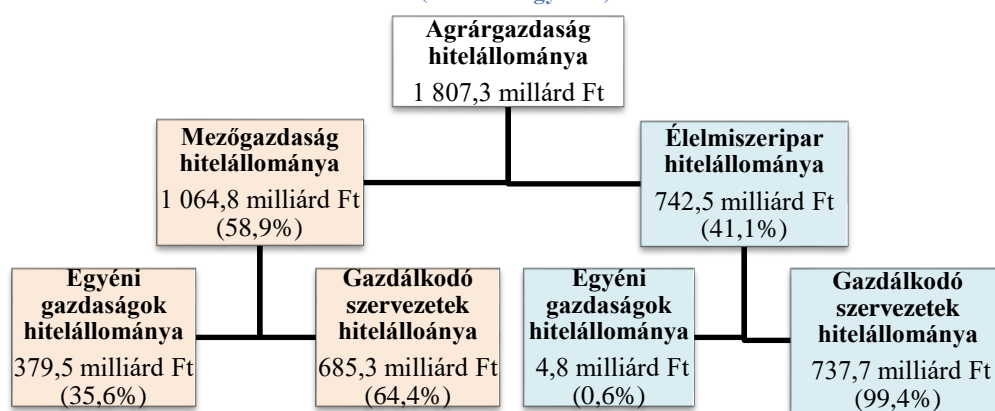

Az agrárfinanszírozás aktuális helyzete az AM hitelezési adatai alapján (2024. I. negyedév)

Az Agrárminisztérium 2024 I. negyedévtől a korábbi kérdőíves adatgyűjtést felváltva másodlagos adatforrásból, a Magyar Nemzeti Bank Hitelregiszteréből állítja elő az agrárhitelezési statisztikát. Ezt a változást alapos előkészítés, módszertani fejlesztés és minőségellenőrzés előzte meg, ennek ellenére elkerülhetetlen, hogy kisebb törés legyen az idősorban. Ezért az új adatforrás szerinti adatokat 2023. I. negyedévéig visszamenőleg is publikáljuk, ennek köszönhetően lehetővé válik az éves összehasonlítás.

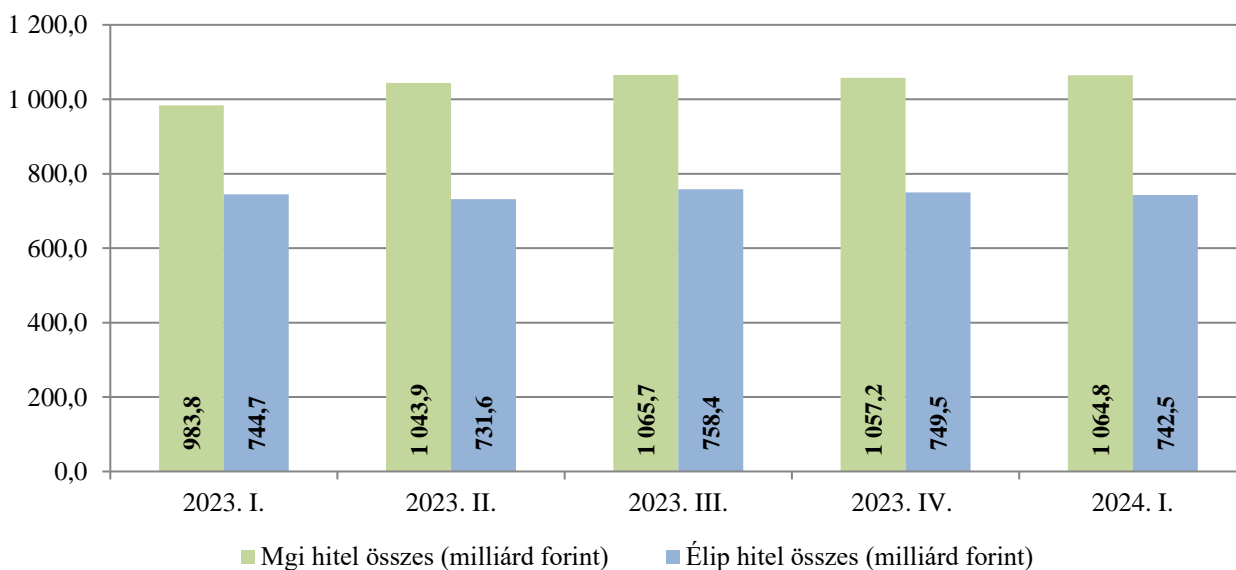
Az agrárgazdaság egyéni és társas vállalkozásainak (mezőgazdasági és élelmiszeripar összesen) hitelállománya 2024. I. negyedév végén **1 807,3 milliárd forint** volt. A teljes hitelállomány az előző negyedévhez képest szinte nem mozdult, a növekedés mindössze 0,03% volt, az előző év azonos időszakához viszonyítva pedig +4,6%-kal nőtt.

1. ábra: Az agrárgazdaság hitelállományának megoszlása főtevékenység és gazdálkodási forma szerint (2024. I. negyedév)

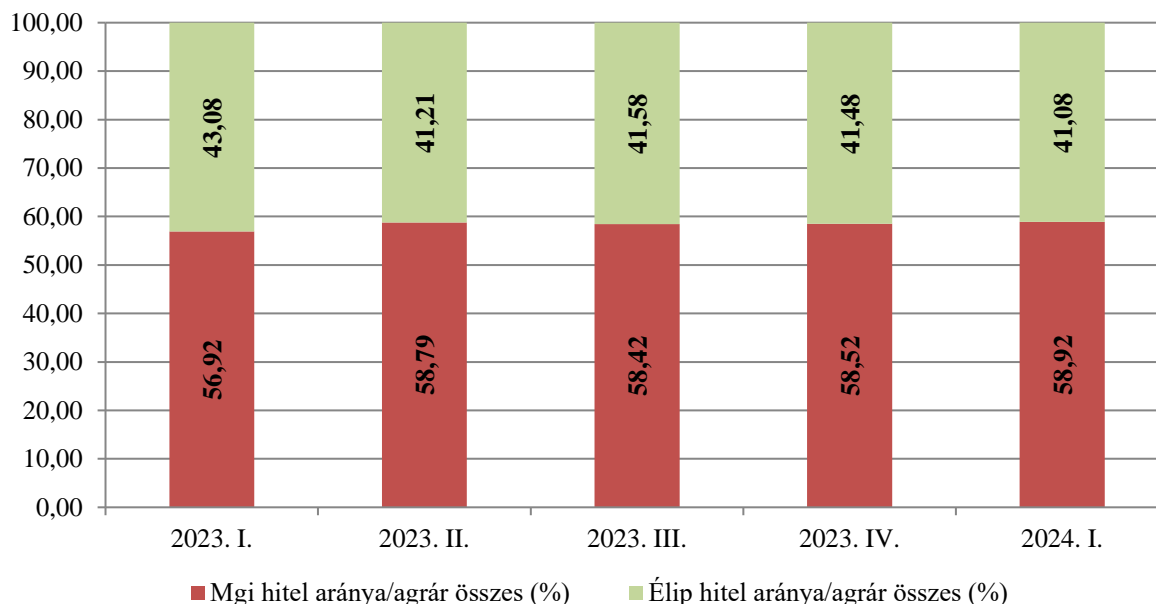
A mezőgazdasági hitelállomány negyedéves szinten 0,7%-kal, éves szinten 8,2%-kal emelkedett. Az élelmiszeripari hitelállománynál mind éves, mind negyedéves szinten csökkenést tapasztalhattunk. A csökkenés ezúttal egy százalékon belüli és negyedéves szinten számottevőbb (-0,9%), mint éves összevetésben (-0,3%).

2. ábra: Az agrárgazdaság hitelállománya ágazatok szerint, negyedévenként (2023. I. – 2024. I.)

Az ágazati hitelállományok egymáshoz viszonyított aránya hibahatáron belüli, minimális mértékben változott az előző 5 negyedév alatt. Az új módszertan szerinti, revideált negyedévenkénti adatok sokkal kiegyensúlyozottabb képet mutatnak az eddgieknél, az arány a mezőgazdaság és az élelmiszeripar között szinte állandó.

3. ábra: Az agrárgazdaság hitelállományának megoszlása nemzetgazdasági ágazatok szerint (2023. I. - 2024. I.)

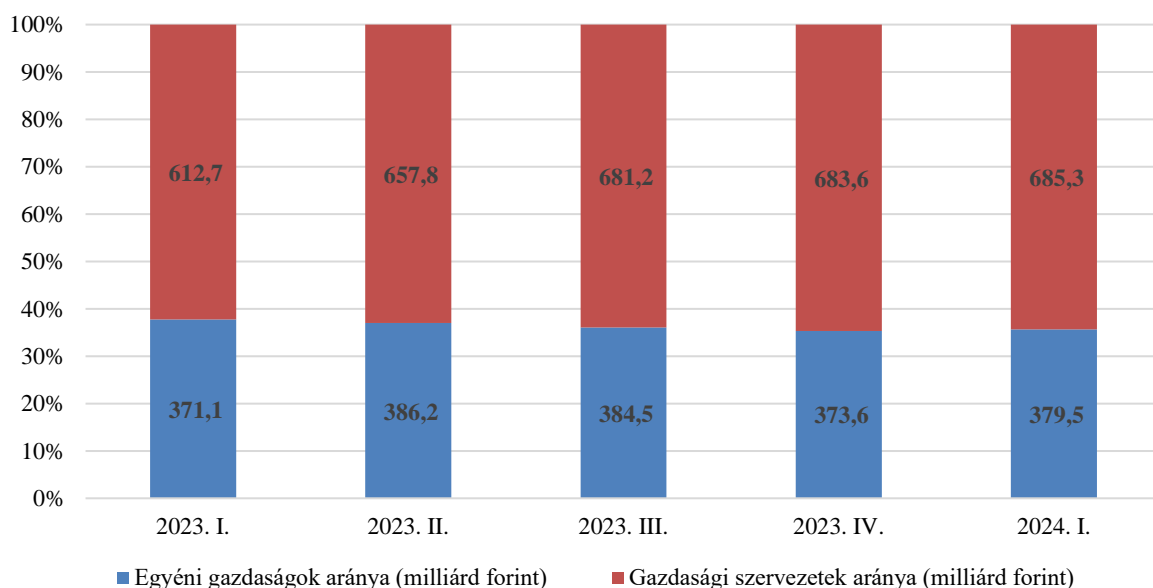

1. Mezőgazdaság hitelállománya

A mezőgazdaság hitelállománya 2024 I. negyedévében éves szinten 8,2%-kal bővült (1 064,8 milliárd forint) és értéke immár tartósan ezer milliárd felett van az elmúlt egy évben. Az előző negyedévhez képest is 0,7%-kal növekedett a hitelállomány.

Gazdálkodási formák szerint az egyéni gazdaságok hitelállományának 2023. I. negyedéve óta bejárt íve kupolára emlékeztet, mivel a II. és III. negyedévében kiugróan magas értékeket mutatott, a IV. negyedévre viszont visszaesett az első negyedévhez közeli értékre. 2024 I. negyedévében ismét elkezdett emelkedni az egyéni gazdaságok hitelállománya, negyedéves szinten ez 1,6%-os (+5,9 milliárd forint), éves szinten pedig 2,3%-os (+8,4 milliárd forint) bővülést jelent.

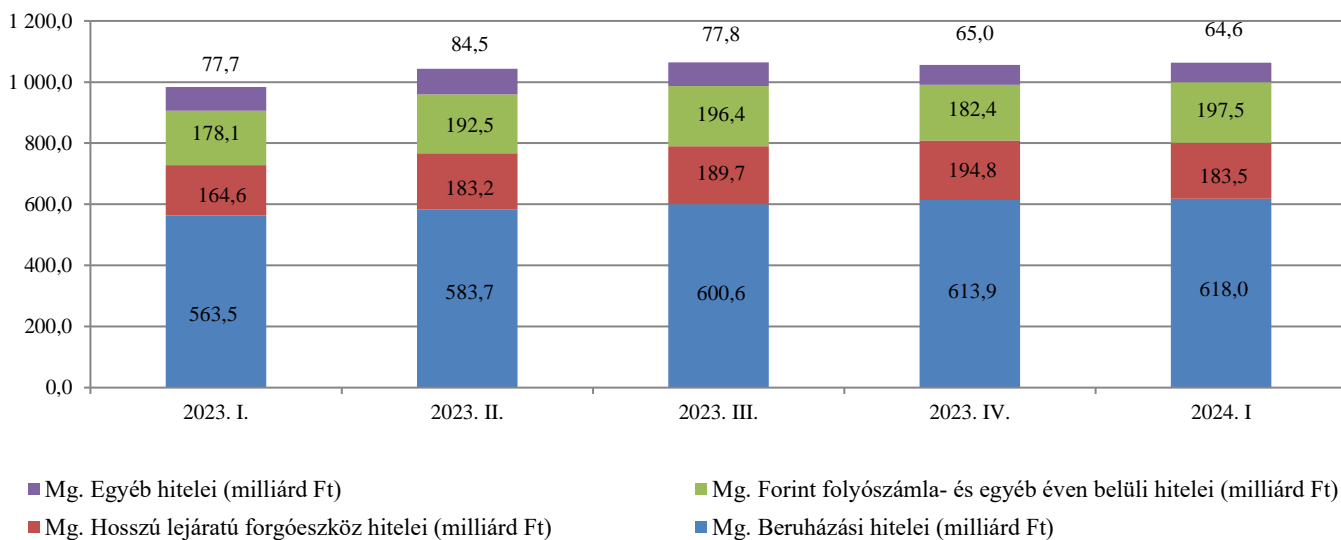
4. ábra: A mezőgazdasági hitelállomány gazdálkodási formák szerint (2023. I. – 2024. I.)

A gazdasági szervezetek hitelállományának növekedése éves szinten elérte a 11,9%-ot, ami plusz 72,6 milliárd forint növekedést jelent, negyedéves szinten a növekedés egy százalék alatti. Az egyéni gazdálkodók hullámzó hitelállomány növekedése mellett a gazdasági szervezetek dinamikus és töretlen hitelállomány bővülése eltérő piaci és finanszírozási stratégia követését jelzi.

A hitelfajták közül éves szinten elsősorban a mindennapi működést finanszírozó hosszú távú forgóeszköz és forint folyószámla hitelek nőttek dinamikusan (előző +11,5%, utóbbi +10,9%). A beruházási hitelek is bővülni kezdtek, éves szinten +6,8%-kal (+54,6 milliárd forint), ugyanakkor az előző negyedévhez képest egy százalék alatti bővülést mutattak. Az egyéb hitelek viszont -16,9%-kal estek vissza előző év azonos időszakához képest, amelynek oka többek között az adatminőség javulása, a hitelek teljesebb körű besorolása a hitelcélok közé.

5. ábra: A mezőgazdasági hitelállomány hitelcél szerinti alakulása (2023. I. – 2024. I.)

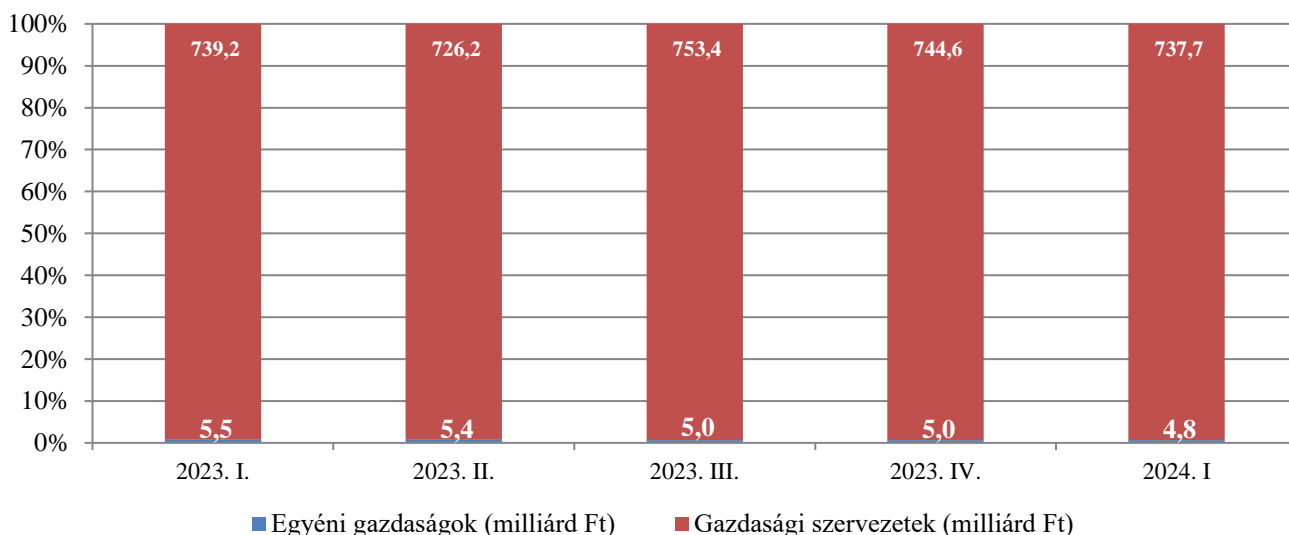

2. Élelmiszeripar hitelállománya

Az élelmiszeripar hitelállománya 2024. I. negyedévében, -0,3%-kal maradt el az előző év azonos időszakától és negyedéves szinten is -0,9%-kkal csökkent az állomány.

Az egyéni gazdaságok esetében a hitelállomány az előző év azonos időszakához képest -13,0%-kal, és -0,7 milliárd forinttal, míg az előző negyedévhez képest -3,0%-kal, 0,15 milliárd forinttal csökkent. A társas vállalkozások állománya éves szinten csupán 0,2%-kal, -1,5 milliárd forinttal, negyedéves szinten -6,8 milliárddal (-0,9%) csökkent.

6. ábra: Az élelmiszeripari hitelállomány gazdálkodási forma szerint (2023. I. – 2024. I.)

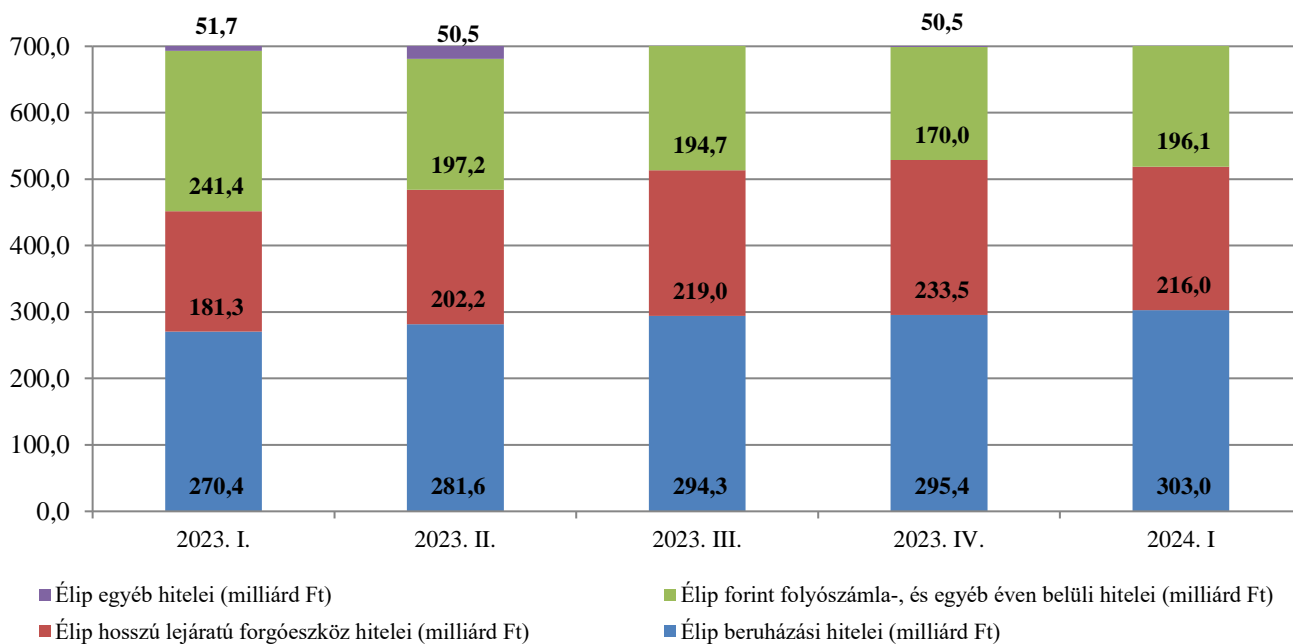

A hitelcél szerinti vizsgálat alapján, az élelmiszeripar esetében éves szinten a hosszú lejáratú forgóeszköz hitelek (+19,1%) és a beruházási hitelek (+12,0%) növekedtek, míg a forint folyószámla és egyéb éven belüli hitelek állománya csökkent. Negyedéves viszonylatban a forint folyószámla hitelek (+15,4%), illetve a beruházási hitelek (+2,6%) állománya növekedett, ezzel szemben a hosszú lejáratú forgóeszköz-hitelek állománya csökkent.

Mindkét idődimenzióban nagy veszteséget könyveltek el az egyéb hitelek (negyedéves -45,6%, éves -46,8%), amely a már említett adattisztításnak köszönhető.

Az előző év azonos időszakához képest a hosszú lejáratú forgóeszköz hitelek +34,6 milliárd, a beruházási hitelek állománya pedig 32,6 milliárd forinttal gyarapodott.

7. ábra: Az élelmiszeripari hitelállomány hitelcél szerinti alakulása (2023. I. – 2024. I.)

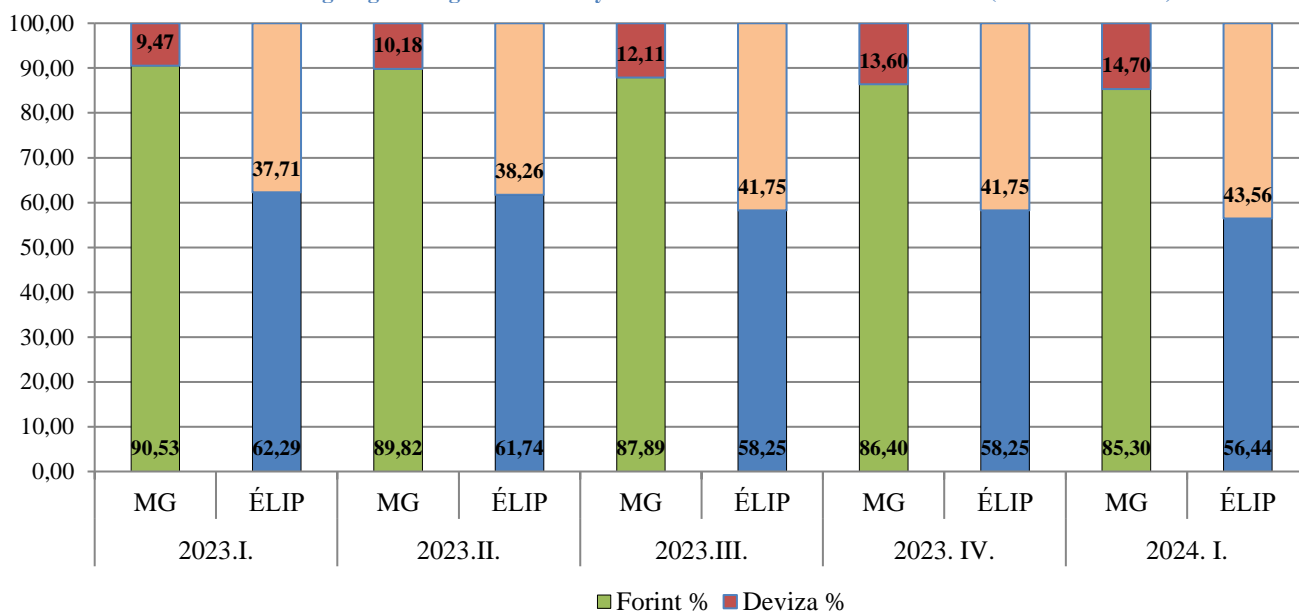
A nagy változások minden hitelcél esetében a társas vállalkozásoknak köszönhetőek, amelyek továbbra is a hitelállomány több, mint 99%-át birtokolják. Az egyéni gazdaságok részesedése 2024 I. negyedévében sosem látott értékűre zsugorodott, már csupán 0,6%-át teszi ki az élelmiszeripar hitelállományának.

3. Hitelállomány devizanem szerinti alakulása

A hitelállomány devizanem szerinti arányát tekintve a mezőgazdasági forinthitelek előző év azonos időszakához képest emelkedő hullámzást mutatnak. A forinthitelek aránya 2023 IV. negyedévében jelentékeny csökkent, majd 2024 I. negyedévében meredek emelkedésnek indult. Mindez azt jelenti, hogy a gazdasági helyzet kiváltotta forintingadozások nyomot hagytak a mezőgazdaság hagyományosan inkább forintban zajló hitelezésén és átmenetileg ugyan, de nagyobb teret engedett a devizában felvett hiteleknek, ám 2024. I. negyedéve alapján a mezőgazdasági hitelek forint részaránya ismét emelkedni kezdett, azonban hosszú távra, a devizanemek preferenciájára következtetni ebből még nem lehet.

Az élelmiszeripar hitelállománya esetén a devizapreferenciában éppen az ellenkező jelenség figyelhető meg. A 2023. I. negyedéves 34,3%-os forinthitel arány meredeken kezdett csökkenni a harmadik negyedévig, majd 2023 IV. negyedévében kissé visszaerősödött és 2024 I. negyedévében újabb meredek csökkenés figyelhető meg. Az élelmiszeripar hitelállományában a devizahitelek magas részesedése a társas vállalkozások magas költségigényét jelzi, amelynek okán jobban preferálják az alacsonyabb kamatozású, ezért olcsóbb devizahiteleket a mezőgazdasági szereplőknél.

8. ábra: Az agrárgazdaság hitelállományának devizanemek szerinti alakulása (2023. I. – 2024. I.)

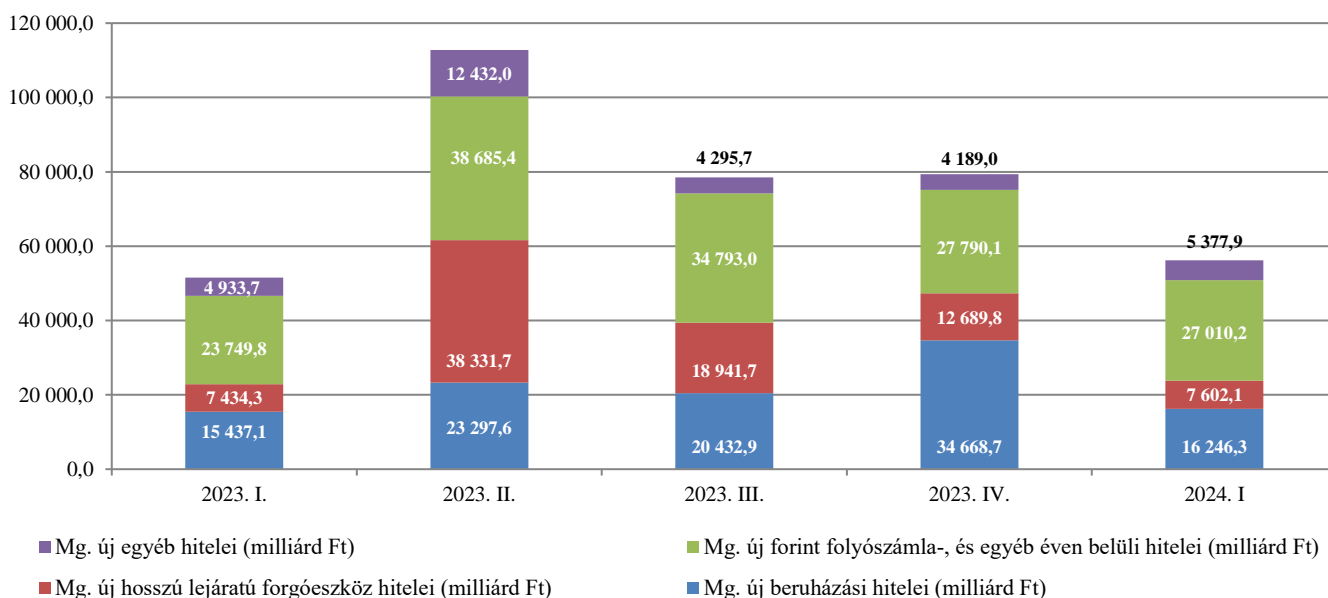

4. Újra folyósított hitelek

2024 I. negyedévében összesen 123,1 milliárd forint hitelt folyósítottak az agrárgazdasági vállalkozásoknak, ami éves szinten 15,0%-os (+16,1 milliárd forint) bővülést, negyedéves szinten pedig 26,6%-os (-44,7 milliárd forint) csökkenést jelent. A folyósított hitelek 45,7%-a került a mezőgazdasághoz, amely forintban kifejezve 56,2 milliárd forint.

A legtöbb hitelt hitelcél szerint vizsgálva a mezőgazdaságban forint folyószámlahitelek formájában folyósították, összesen 27,0 milliárd forintot, a második legtöbbet pedig beruházási hitelként, összesen 16,2 milliárd forintot. Éves szinten a forint folyószámlahitelek növekedtek a legnagyobb mértékben, +13,7%-kal, ezt követik az egyéb hitelek (+9,0%), illetve a beruházási (+5,2%) és a hosszú lejáratú forgóeszköz (+2,3%) hitelek.

9. ábra: A mezőgazdaság új hiteleinek hitelcél szerinti megoszlása (2023. I. – 2024. I.)

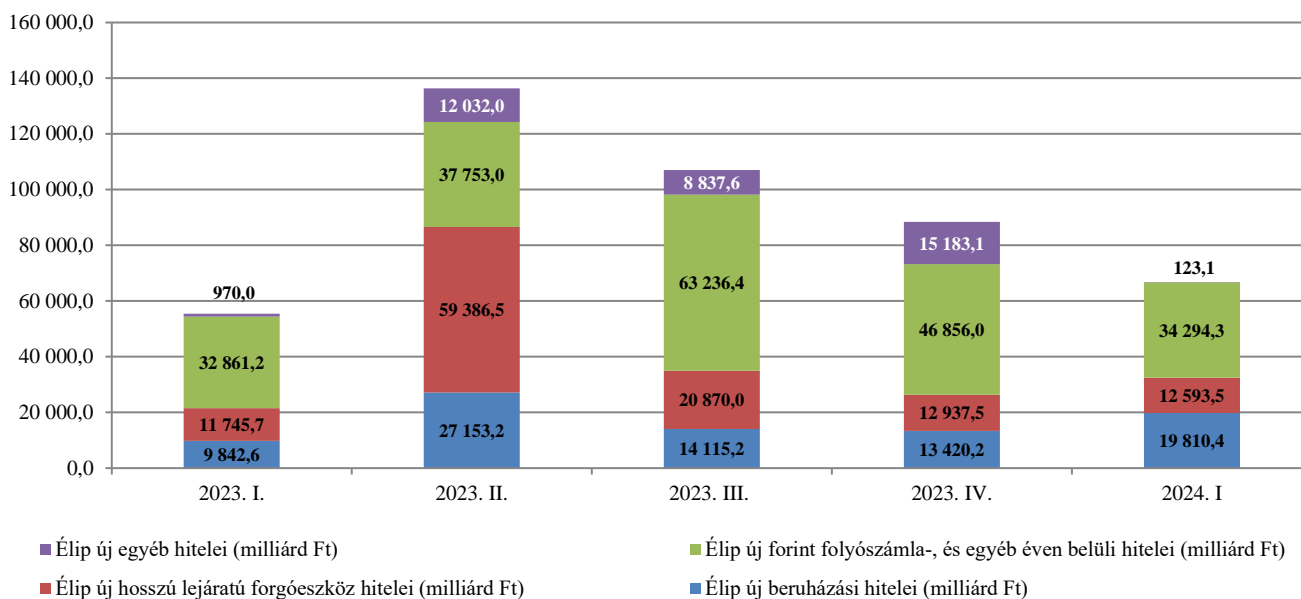

A folyósított hitelek 54,3%-a az élelmiszeriparhoz került, amely értékben kifejezve 66,8 milliárd forint.

Az élelmiszeriparban negyedéves szinten csökkenés jellemezte a hitelcélokat, éves viszonylatban azonban az egyéb hitelek kivéve a hitelkihelyezésben növekedés tapasztalható. Előző év azonos

időszakához képest igen jelentősen bővültek a beruházási hitelek (+101,3%), növekedtek a hosszú lejáratú forgóeszköz hitelek (+7,2%), illetve a forint folyószámla hitelek (+4,4%) is. Az egyéb hitelek ellenben -87,3%-kal estek vissza. Az egyéb hitelek kategóriában a visszaesés mögött mindkét szakágazatban adattisztítási okok is állhatnak.

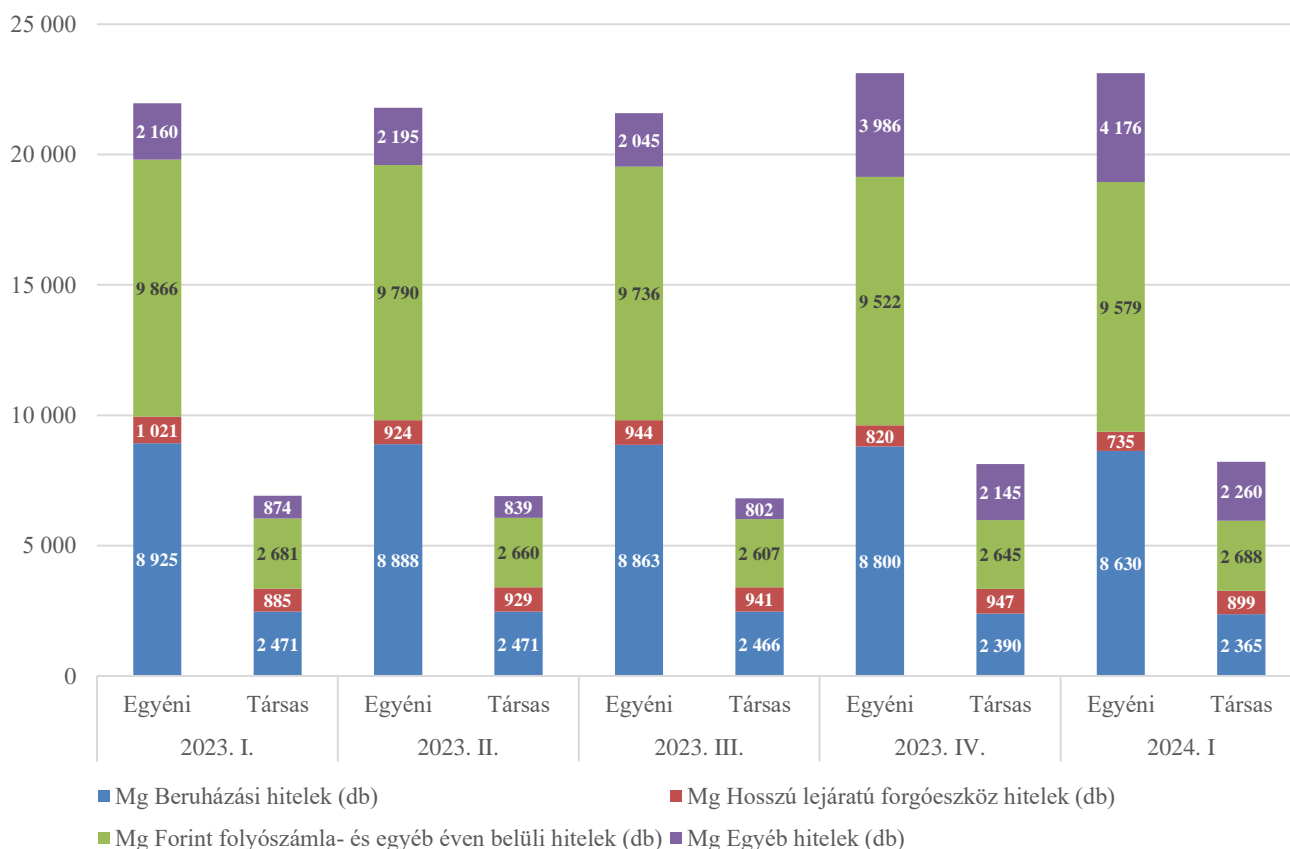
10. ábra: Az élelmiszeripar új hiteleinek hitelcél szerinti megoszlása (2023. I. – 2024. I.)

5. Ügyfélszám adatok

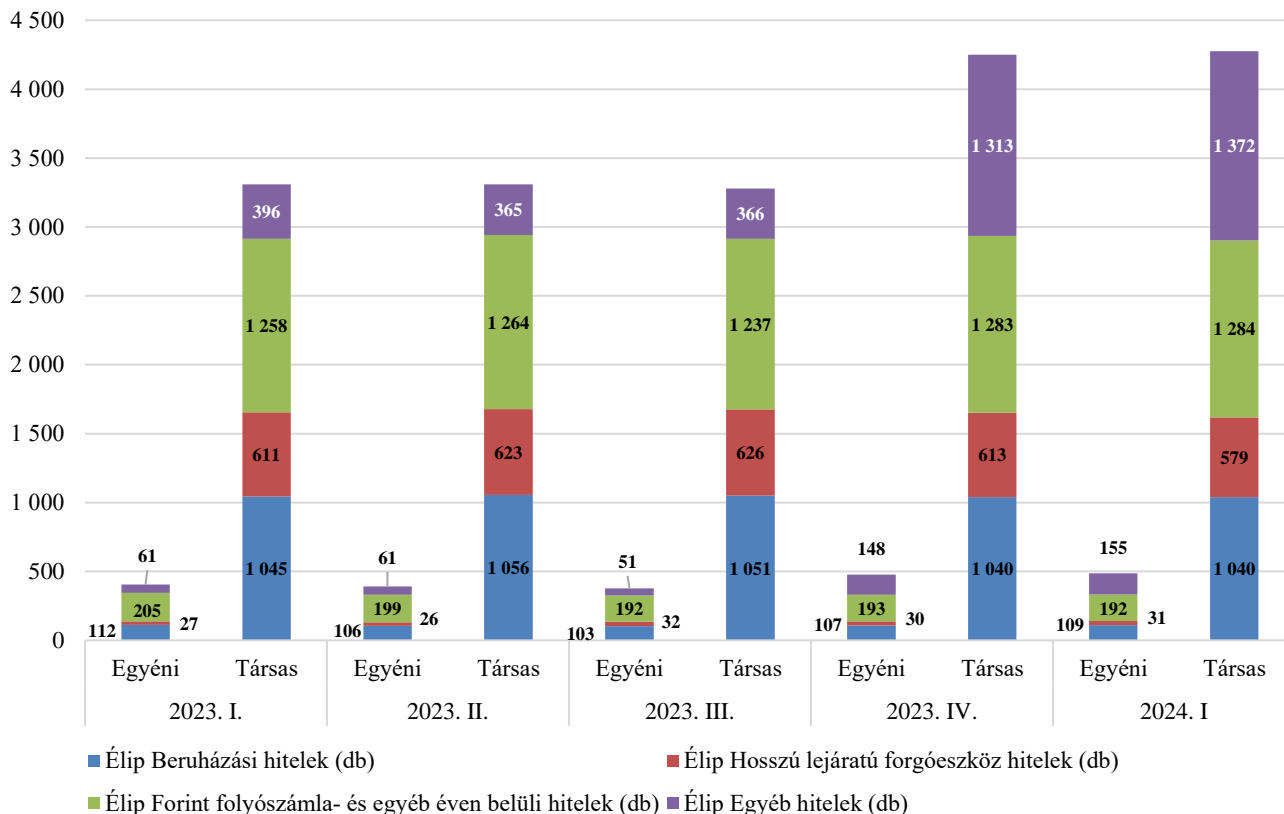
A két nemzetgazdasági ágazat hitelállományának megoszlása az ügyfelek számát tekintve teljesen eltérő, sőt, fordított arányt mutat.

11. A mezőgazdaság hitelállományi ügyfeleinek darabszáma hitelcélonként (2023. I. -2024. I.)

Míg a mezőgazdasági hitelek esetében az ügyfélszám több, mint kétharmadát az egyéni vállalkozások, egyharmadát a társas vállalkozások teszik ki, értékben a társas vállalkozások a teljes mezőgazdasági hitelállomány 62,3%-át, az egyéni vállalkozások pedig csupán 37,7%-át tudják magukénak. Fontos megjegyezni, hogy egy ügyfél a gyakorlatban több hitellel rendelkezik, ezért a hitelcélonkénti adatok halmozódásokat tartalmaznak.

12. Az élelmiszeripar hitelállományi ügyfeleinek darabszáma hitelcélonként (2023. I. – 2024. I.)

Az élelmiszeriparban az ügyfelek meghatározó részét, 99,25%-át a társas vállalkozásoknak adják, s mindössze 0,75%-át az egyéni vállalkozások.

A mezőgazdaságban az egyéni vállalkozások a zökkenőmentes napi működés biztosításához szinte kivétel nélkül élnek a felkínált hitelezési lehetőségekkel és ugyanez mondható el az élelmiszeripari társas vállalkozások esetében is. Az élelmiszeriparban egy jövedelmező vállalkozás azonban nagyfokú gépesítettséget és komoly szaktudással rendelkező munkaerőt igényel, amit kevés egyéni vállalkozó képes egymaga finanszírozni és fenntartani.

Az agrárgazdaság hiteleiről részletes adatok az [Agrárstatisztika \(kormany.hu\)](http://Agrarstatisztika(kormany.hu)) linken, illetve a KSH STADAT táblái között, https://www.ksh.hu/stadat_files/mez/hu/mez0106.html, valamint dinamikus lekérdező felületén, a Tájékoztatói adatbázisban, a Mezőgazdasági Számlarendszernél található.